

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 372
van **ELISABETH MEULEMAN**
datum: 15 maart 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

OKAN-leerlingen - Overgang naar regulier onderwijs

Een grote groep van minderjarige scholieren die in 2015 toekwam zal eind dit schooljaar zijn OKAN-jaar (onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers) afronden. Volgend jaar stromen zij het regulier onderwijs in. De cijfers van de voorbije schooljaren: 2014-2015: 2502 leerlingen, 2015-2016: 4108 leerlingen.

De scholen hebben autonomie op het vlak van de leertrajecten van deze leerlingen en mogen deze trajecten organiseren. Het probleem is dat de expertise over passende leertrajecten bij sommige scholen ontbreekt, dat veel scholen aangeven al overbevraagd zijn en dat de inspanningen van de scholen voor goed uitgewerkte leertrajecten op maat niet overal dezelfde zijn. Een 'gewoon' traject volgen is voor de meeste ex-OKAN'ers veel te moeilijk. (vaak geen voorkennis Frans, Engels, wiskunde, wetenschappen,...).

Elke OKAN-school heeft uren gekregen voor vervolgcoaches die de taak hebben verdere onderwijstrajecten voor nieuwkomers te begeleiden. Alleen zijn de mogelijkheden van de nieuwkomers vaak heel beperkt en eindigen ze vaak in een traject van leren en werken. Taalniveau en leeftijd van aankomst bepalen vaak het traject. Bovendien is er te weinig kennis van het schoolsysteem in Vlaanderen. Vervolgschoolcoaches en voogden helpen en doen hun best, maar de ongekwalificeerde uitstroom van deze groep is enorm groot.

De zorg en de begeleiding van deze groep vraagt veel inspanningen en het is belangrijk dat deze groep de nodige aandacht krijgt? anders dreigt het een verloren groep te worden.

1. Hoeveel leerlingen zullen een OKAN-traject afronden in het schooljaar 2016-2017?
2. Hoe kunnen scholen overtuigd worden om zo veel mogelijk in te zetten op individuele leertrajecten?
3. Hoe worden leerlingen begeleid in het maken van de juiste studiekeuze?
4. Op welke manieren worden leerlingen begeleid nadat ze de overstap hebben gemaakt van het OKAN-onderwijs naar het regulier onderwijs ?
5. Kunnen scholen extra ondersteuning krijgen van zodra ze een bepaald aantal ex-OKAN-leerlingen opvangen?

ANTWOORD

op vraag nr. 372 van 15 maart 2017

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. Op 1 februari 2017 waren er 4.091 regelmatige leerlingen ingeschreven in OKAN in het voltijds secundair onderwijs. Dit cijfer is gebaseerd op de gegevens zoals ze waren geregistreerd in de databanken van AgODi op 1 maart 2017. Het is mogelijk dat deze gegevens nog licht wijzigen n.a.v. verificatie of laattijdige registraties.

Het is op dit moment niet mogelijk om te zeggen welke van deze leerlingen hun OKAN-traject tegen het einde van het schooljaar zullen afgerond hebben. Het is immers mogelijk dat een aantal van deze leerlingen volgend schooljaar nog steeds aan de toelatingsvoorwaarden voor OKAN voldoet, al dan niet met een afwijking toegestaan door de klassenraad. Deze leerlingen kunnen dus ook volgend schooljaar nog OKAN volgen.

2. Het organiseren van individuele leertrajecten behoort tot de autonomie van een school. Volgens eigen pedagogisch-didactische inzichten kiezen scholen hun methodes en instrumenten. De overheid speelt wel een faciliterende, sensibiliserende en stimulerende rol wat de individuele leertrajecten of flexibele leerwegen betreft. Zo is recent het onderzoek *Flexibele leerwegen in het Vlaams Onderwijs* (zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsonderzoek/?nr=203>) en het [daarbijhorende praktijkboek](#) dat inspiratie wil bieden aan iedereen die betrokken is bij het opzetten en uitvoeren van flexibele leerwegen. Op 20 oktober 2016 vond een studiedag over het onderzoek plaats (zie <http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/flexibele-leerwegen-in-het-basis-en-secundair-onderwijs>).

In opvolging van dit onderzoek en in uitvoering van de conceptnota 'Samen tegen schooluitval' zal samen met de pedagogische begeleidingsdiensten bekeken worden in welke mate scholen verder ondersteund kunnen worden bij het implementeren en evalueren van flexibele leerwegen.

- 3-4. Het begeleiden van leerlingen in het maken van de juiste studiekeuze is een taak van de scholen. Hoe zij dit concreet invullen, behoort tot de autonomie van scholen, maar OKAN-leerkrachten en vervolgschoolcoaches hebben alleszins een belangrijke rol op dit vlak. Bovendien kunnen ze hiervoor ook rekenen op ondersteuning vanuit de CLB's die de opdracht hebben om actief ondersteuning te bieden aan alle anderstalige nieuwkomers met het oog op de instap in het regulier onderwijs en het maken van een studiekeuze.

Na het doorlopen van het onthaaljaar wordt de anderstalige nieuwkomer geïntegreerd in het regulier onderwijs, rekening houdend met de reglementaire toelatingsvoorwaarden. In de praktijk betekent dit dat de instroom plaats vindt op basis van een beslissing van de toelatingsklassenraad, of op basis van leeftijd. De toelatingsklassenraad moet bij de beslissing rekening houden met het advies van de klassenraad van het onthaaljaar. Elke beslissing die afwijkt van het advies moet worden gemotiveerd.

Elke school die onthaalonderwijs aanbiedt, neemt initiatieven om OKAN-leerlingen te ondersteunen, tijdens het onthaaljaar, maar zeker ook tijdens en na de overgang naar het regulier onderwijs.

De overheid voorziet in extra-uren leraar om OKAN-leerlingen te begeleiden, te ondersteunen en op te volgen na hun overstap naar het regulier onderwijs (= vervolgschoolcoaching). Sinds 1 september 2016 zijn deze middelen voor vervolgschoolcoaching substantieel verhoogd. Ze kunnen uitsluitend worden aangewend voor begeleiding, ondersteuning en opvolging van ex-onthaalleerlingen in het regulier onderwijs en – door de verhoging van de middelen – zullen de vervolgschoolcoaches sinds 1 september 2016 ook sterker kunnen inzetten op voor expertiseoverdracht en -opbouw in het regulier onderwijs m.b.t. ex-onthaalleerlingen.

Uiteraard hebben ook de vervolgscholen zelf – in het kader van een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding – een verantwoordelijkheid op het vlak van begeleiding en ondersteuning van deze jongeren.

5. De overheid voorziet niet in extra ondersteuning voor scholen van zodra ze een bepaald aantal ex-OKAN-leerlingen tellen. Wel genereren ex-OKAN-leerlingen op basis van bepaalde specifieke leerlingenkenmerken (gelijke kansen indicatoren) extra uren-leraar en bijkomende werkingsmiddelen. Daarnaast voorziet de overheid in extra uren-leraar voor vervolgschoolcoaching. Tot slot kan een school steeds een beroep doen op ondersteuning vanuit haar pedagogische begeleidingsdienst.